

Toneelgroep Oostpool

Geadviseerd subsidiebedrag: € 2.824.500

Gevraagd subsidiebedrag: € 2.824.500

Over de instelling

Stichting Toneelgroep Oostpool, podiumkunsten, theater, Arnhem

Stichting Toneelgroep Oostpool (hierna: Toneelgroep Oostpool) is een groot theatergezelschap, gevestigd in Arnhem.

Toneelgroep Oostpool maakt producties voor de kleine en grote zaal voor publiek vanaf 12 jaar, onder leiding van Marcus Azzini. De voorstellingen zijn te zien in Oost-Nederland en zeven kernsteden in de rest van het land. De instelling wil met nieuw repertoire voor het toneel ‘doorgroeien naar een positie als hét gezelschap dat bovenop de actualiteit zit’ en betreft daarbij een jonge generatie makers en acteurs. Zij voelt een verantwoordelijkheid om hun verhalen naar de grote zaal te brengen en een nieuw publiek te bereiken; zij wil ‘samen wakker zijn’. Samen met de Lauwersgrachtalliantie maakt de instelling zich sterk voor een aansprekend podiumkunstenaanbod in Arnhem en Oost-Nederland.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.9 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Toneelgroep Oostpool een subsidiebedrag toe te kennen van € 2.824.500.

De raad oordeelt positief over de prestaties van Toneelgroep Oostpool in de periode 2017 – 2020. De instelling staat er financieel goed voor en verbindt zich actief met haar standplaats Arnhem, Nijmegen en de rest van Oost-Nederland. Haar visie en missie om mens en maker centraal te stellen resoneert in alle lagen van het gezelschap, en stelt haar in staat om vanuit inhoud een divers en inclusief beleid te voeren. Het plan straalt engagement, speelsheid en ambitie uit. De raad is te spreken over de stappen van het gezelschap ten aanzien van de grote zaal, waarmee zij, samen met podia in Oost-Nederland, een infrastructuur bouwt die meer en nieuw publiek kan bereiken.

Toneelgroep Oostpool reflecteert voldoende op de toepassing van de Governance Code Cultuur, en goed op de toepassing van de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie. De instelling heeft maatregelen getroffen om diversiteit en inclusie tot een wezenlijk onderdeel van alle lagen van de organisatie te maken.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Toneelgroep Oostpool heeft de afgelopen jaren kwalitatief goede voorstellingen op het podium gebracht. De raad waardeert de heldere visie van artistiek leider Marcus Azzini, die zowel in trailervoorstellingen als in werk voor de grote zaal tot uiting komt. De instelling onderscheidt zich door een sterk emancipatoir karakter met betrekking tot gender, identiteit en seksuele voorkeur. Exemplarisch daarvoor is de voorstelling ‘Allemaal Mensen’. Ook de jongeren voorstellingen in coproductie met Theater Sonnevand, zoals ‘Princess’, zijn succesvol. Het gezelschap heeft samen met Theater Sonnevand een taal ontwikkeld die naadloos aansluit bij de beleving van de doelgroep: energiek, gedurfd en verdiepend. Door veel jonge acteurs en makers bij de producties te betrekken, spreekt het gezelschap een relatief jong publiek aan.

Ook in de komende periode houdt de instelling de vinger aan de pols. De raad waardeert de zoektocht naar urgentie en het streven om in te spelen op actuele en maatschappelijke thema's. De instelling laat goed zien hoe haar motto ‘hoe nu mens te zijn?’ van waarde is. Dit vertaalt zich geleidelijk naar een meer diverse afspiegeling van de samenleving op het toneel en in het publiek. Zo maakt zij haar beleid vanuit artistieke keuzes meer representatief.

De komende periode voegen Charli Chung en het duo Jan Hulst en Kasper Tarenskeen zich als vaste makers bij Azzini, en wordt het team versterkt door Daria Bukvić en Wende Sniijders. Met een relatief jong team van makers, waarbinnen ieder met zijn eigen signatuur invulling geeft aan het motto, bouwt de instelling aan een oeuvre dat de raad nieuwsgierig maakt.

De instelling wil inspelen op de actualiteit met nieuwe (eigen) teksten en bewerkingen en vertalingen van bestaand werk voor de grote zaal, en wil zo een nieuw en breder publiek bereiken. De plannen om ook met schrijvers en acteurs te werken die zich hierin verder willen bekwamen (in de grote zaal) zijn verheugend. Dat geldt eveneens voor het feit dat Azzini zich na een aantal jaar volledig vertrouwd is gaan voelen met de grote zaal. De instelling heeft de aansporing van de raad van vier jaar geleden, om zich als groot gezelschap meer te richten op de grote zaal, ter harte genomen.

Interessant en slim is de keuze om inhoudelijk op te trekken met Stage Entertainment en Wende Sniijders en zo tegelijk een groter publiek te bereiken en de eigen naamsbekendheid te vergroten. Daarbij is het wel van belang dat de signatuur van Toneelgroep Oostpool duidelijk blijkt in het

project met Snijders, omdat juist daar een uitgelezen kans ligt om nieuw publiek te bereiken.

Op artistiek gebied zet de instelling verder haar samenwerking voort met de twee andere grote BIS-gezelschappen, ITA en HNT, en Frascati Producties. Het valt te waarderen dat de verantwoordelijkheid voor jonge makers zo wordt gedeeld.

Vernieuwing

Toneelgroep Oostpool heeft de afgelopen jaren laten zien zich actief te engageren met de eigen stad en de stedelijke cultuurregio's in Oost-Nederland, en daarin verantwoordelijkheid te nemen. De instelling zoekt continu nieuwe werkmethoden om de banden met theaters en publiek uit deze regio's te versterken. Samen met Introdans, Phion, Musis & Stadstheater Arnhem, de gemeente Arnhem en de provincie Gelderland spant zij zich, onder de gemeenschappelijke naam Lauwersgrachtalliantie, in om de productie en presentatie van podiumkunsten in de eigen en omliggende omgeving te verstevigen. Deze alliantie verwacht eind 2024 samen gehuisvest te worden in Huis voor de Stad, een nieuw podiumkunstenhuis op de locatie van Stadstheater Arnhem.

De raad is te spreken over de samenwerking met podia en culturele instellingen in Nijmegen. Met de stedelijke cultuurregio's 025 Arnhem Nijmegen, Zwolle, Twente en Stedendriehoek kiest de instelling voor kernsamenwerkingsverbanden. Per kernregio presenteert zij haar voorstellingen in twee clusters van drie weken per theaterseizoen. Hiermee wil zij meer focus in deze regio's aanbrengen om beter vindbaar te zijn voor haar publiek. De raad waardeert het zelfreflexieve vermogen dat hieraan ten grondslag ligt.

De afgelopen jaren heeft de instelling talenten begeleid die nu doorgroeien naar andere gezelschappen, zoals Jeroen De Man en Sarah Moeremans. Ook komende periode biedt zij jonge regisseurs (Charli Chung en het duo Jan Hulst en Kasper Tarenskeen) de kans om werk te maken voor de grote zaal. Daarnaast werkt zij samen met ArtEZ en De Nieuwe Oost.

Het is lovenswaardig dat de instelling een nieuwe productiepraktijk creëert rondom de grote zaal. Zij ziet kansen om producties voor verschillende zaalgroottes aan te bieden. Het is slim om bij groeiende publieksbelangstelling flexibeler om te gaan met de zaalcapaciteit, door voorstellingen te produceren die zowel aantrekkelijk zijn in de grote zaal als het vlakkevloertheater. Samen met programmeurs en marketeers van theaters per kernregio en -stad beoordeelt de instelling in welke zaal de voorstellingen het best passen. Daarnaast zoekt zij met schouwburgers naar

een manier om het planningsstramien voor de grote zaal te doorbreken om zo sneller op de actualiteit te kunnen inspelen.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Toneelgroep Oostpool heeft de afgelopen jaren haar financiële positie verstevigd en staat er financieel gezond voor. Dit biedt volgens de instelling de kans om meer artistieke risico's te nemen gericht op het flexibeler produceren voor de grote zaal.

De instelling betaalt haar personeel conform de cao Toneel en Dans. Voor de beloning van zzp'ers wordt de cao als richtlijn gebruikt en aangevuld met percentages voor vakantiegeld, verzekeringen en pensioen.

De begroting voor de periode 2021 – 2024 is realistisch, gegeven de prestaties in 2017 en 2018. Er is een stijging begroot van de structurele subsidies van provincies en gemeenten; deze is onderbouwd en de partijen hebben de intentie uitgesproken hieraan bij te dragen. De instelling beschrijft risico's en hoe zij hiermee omgaat.

De instelling heeft een toename van de publieksinkomsten begroot. Volgens de toelichting op de begroting vertoonden de publieksinkomsten de afgelopen jaren een stijgende lijn, en er wordt verwacht dat deze trend zich voortzet. De raad acht dit realistisch. Ook is hij positief over het feit dat het gezelschap de bijdrage uit private middelen en sponsorinkomsten wil verhogen en daarvoor het netwerk van de nieuwe zakelijk directeur inzet en uitbouwt.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Toneelgroep Oostpool heeft de afgelopen jaren laten zien een zeer sterk educatief en participatief beleid te voeren. De trailervoorstellingen voor jongeren, in samenwerking met Theater Sonnevand, zijn stuk voor stuk een succes. Met de trailer doet de instelling een groot aantal schoolpleinen in de provincies Gelderland en Overijssel aan. De afdeling educatie heeft een sterke band met scholen opgebouwd en speelt in op hun verzoeken. Daarnaast organiseert de instelling andere educatieve en participatieprojecten, zoals kleinschalige voorstellingen in de klas, de *coming-of-age*-voorstellingen door jongeren, het jongerenplatform JOOST en inleidingen bij reguliere voorstellingen.

De instelling zet haar educatieve en participatieve beleid komende jaren voort. De raad is positief over de aanschaf van een grotere trailer in 2020 waarmee de instelling het bereik van de succesvolle trailervoorstellingen verder kan vergroten. Met de nieuwe naam 'Educatie & Inclusie' erkent de instelling diversiteit en inclusie als een wezenlijk onderdeel van haar

werking en werkt zij gestaag aan een duurzame band met haar (jonge) publiek.

De raad oordeelt positief over het feit dat de instelling een relatief jong publiek naar het theater leidt. In 2018 bezochten een kleine 50.000 bezoekers de reguliere voorstellingen en ruim 16.500 leerlingen keken naar een schoolgebonden voorstelling. De afgelopen jaren zette het gezelschap in op meer bezoekers uit Oost-Nederland.

Toneelgroep Oostpool stelt zich voor komende periode ten doel om in de kernregio's een toename van publiek te realiseren, waaronder een jong en divers publiek. Hiervoor maakt de instelling strategische afspraken met lokale theaters, en heeft zij met de zes grootste theaters in Oost-Nederland marketingbijdragen en -inspanningen afgesproken.

De instelling formuleert heldere ambities op artistiek, zakelijk en marketinggebied die de raad vertrouwen geven in de verwachte groei. De samenwerking met maatschappelijke en commerciële instellingen werkt hierbij versterkend, doordat nieuwe doelgroepen worden aangesproken en inwoners uit de eigen regio worden betrokken.

Geografische spreiding

Toneelgroep Oostpool kiest voor een duidelijke werking in Arnhem en in een grotere regio dan Arnhem alleen, door Nijmegen en delen van Overijssel actief te betrekken bij haar publieksbeleid. De jongerenvoorstellingen worden voor het overgrote gedeelte in de regio gespeeld. Daarnaast is Toneelgroep Oostpool zichtbaar in een aantal kernsteden in de rest van het land. De instelling heeft de ambitie in de komende periode ook buiten de eigen landsgrenzen te spelen. Een eerste stap wordt gezet in Brazilië en Duitsland, waarbij Internationaal Theater Amsterdam adviseert.

In haar reflectie op de aanvraag, geeft de stedelijke cultuurregio 025 Arnhem Nijmegen aan dat Toneelgroep Oostpool bijdraagt aan meerdere ambities van de stedelijke cultuurregio. Toneelgroep Oostpool is een belangrijke schakel in de regio voor productie binnen de podiumkunsten, en voor publieks- en talentontwikkeling. Zo werkt de instelling de komende periode samen met podia om gezamenlijk meer publiek te trekken. Ook neemt zij deel aan de 025-proeftuin 'Jeugddans en -theaterproductienetwerk'.

Toepassing Fair Practice Code

Toneelgroep Oostpool reflecteert goed op de Fair Practice Code. De code komt bovendien duidelijk terug in de begrote cijfers. Vanaf 2020 wil de instelling de toepassing van de code bij onderaannemers toetsen. Ook is er aandacht voor de ontwikkelingsbehoefte van medewerkers en wordt er meer

ruimte gecreëerd voor opleiding en ontwikkeling. Daarnaast is er een preventieteam binnen de organisatie dat waakt voor veiligheid en gezondheid. Ook heeft de instelling met het aanstellen van een klachtencommissie en een externe vertrouwenspersoon maatregelen getroffen om ongewenst gedrag bespreekbaar te maken. Dit vindt de raad noodzakelijke stappen. In functioneringsgesprekken met medewerkers en in gesprekken in het managementteam wordt steeds bekeken in hoeverre de hoeveelheid activiteiten realistisch is in verband met de belastbaarheid. De instelling produceert een vlakke vloerproductie per jaar minder met het oog op eerlijke beloning en belastbaarheid van de organisatie.

Toepassing Governance Code Cultuur

Toneelgroep Oostpool reflecteert voldoende op de Governance Code Cultuur. De raad van toezicht bespreekt eenmaal per jaar de code en bekijkt in hoeverre het besturingsmodel nog voldoet. Daarnaast komt de raad van toezicht vijf keer per jaar samen op basis van een jaaragenda. Voor de komende periode wil de raad van toezicht twee nieuwe leden aanstellen: een lid met een cultureel diverse achtergrond en een lid van een andere generatie. De organisatie is goed ingericht, wat vertrouwen wekt.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Toneelgroep Oostpool reflecteert goed op de Code Diversiteit en Inclusie. Diversiteit en inclusiviteit zijn de afgelopen jaren hoog op de agenda gekomen. De instelling streeft naar een groter bewustzijn van inclusie – binnen het gezelschap en op het toneel. Zij trekt rond dit onderwerp op met de gemeente Arnhem en Musis & Stadstheater Arnhem.

In het plan worden duidelijke maatregelen geschetst om diversiteit en inclusie verder te vergroten, aansluitend bij de missie en visie: met het vertellen van actuele verhalen over mensen in al hun verscheidenheid. De onderwerpen van de voorstellingen vragen om meer diversiteit in de acteursgroep en trekken een nieuw publiek. Komende jaren wil de instelling verder werken aan een diverse representatie. Hiervoor gaat zij onder meer in gesprek met maatschappelijke organisaties, om nieuwe verhalen te horen en nieuwe gemeenschappen te bereiken. Ook worden nieuwe medewerkers geworven via gespecialiseerde wervingsbureaus en volgen de huidige medewerkers biastrainingen.

De raad waardeert de integrale benadering van diversiteit en inclusie, maar had graag kwantificeerbare doelen gelezen.